

Türkü denince ZENNUBE, şarap
denince deee yalnız
ZENNUBE
Şarapları

TOPLUM

Alinteri, Göznuru, El emeğinin Savunucusu

Gaziantep'in yılanmış
BURÇ
ŞARAPLARI

Yıl: 1 Sayı: 23 P.K. 47

Haftalık gazete

21 EKİM 1964

Çarşamba günleri çıkar

25 Kuruş

**KUDRET SAHİPLERİNİN
OYUNCAĞI OLAN TÜRK-İŞ
YÖNETİCİSİ İŞÇİYE KARŞI**

**TÜRK-İŞ TEMSİLCİSİ MEHMET AKAR,
DİYARBAKIR AĞALARINKİNE BENZER
USULLERLE HALİ DEVAM ETTİRİYOR**

**DİYARBAKIR TEMSİLCİSİ
HOŞUNA GİTMİYEN İŞÇİYİ
AZ DAHA ÖLDÜRECEKTİ**

Türk-iş temsilcisi M.Akar eşkıyalık yapıyor

**KARDEŞ
KAVGASI
DEVAM
EDİYOR**

AP'nin Gaziantep il Kongresi pazar günü yapıldı. Kongre salonu doluydu. Gelenlerin bir kısmı Partiye özel çıkarlarıyla bağlı kimselerdi.
(Devamı 4 de)

**CEZAEVLERİNDE
YÜZLERCE HASTA
ÖLÜM DÖŞEĞİNDE**

Cumhurbaşkanı Gürsel, Anayasa'nın ve diğer kanunların kendisine tanıdığı «af» yetkisini kullanarak bir kısım Yassıada mahkûmlarını serbest bıraktı. Yassıada mahkûmlarının salıverilmelerinin sebebi
(Devamı 4 de)

BAŞKAN CEMAL GÜRSEL
Başkalari var, paşam...

TAŞLAMA

Söz gelişi

İt ürür, kervan yürür...

BARİŞ

Bugünkü kudret sahiplerinin oyuncağı duruma düşen Türk-İş (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu) yöneticileri aldıkları haksız maaşlar ve çıktıkları Amerika gezileri sonunda şaşkınlıkta bulunuyorlar. Türk-İş'in Ankara'daki Genel Başkanı ve Genel Merkez yöneticileri emekçi halkımızın kurtuluşunu bazan açıktan açığa, bazan üstü kapalı köstekleyip çirkin politikasının kundaklamalarına imkân verirken bu durumdan cür'et alan Anadolu'daki bazı yöneticiler de işi

eşkıyalığa kadar sürdürmektedirler.
DİYARBAKIR'da
Diyarbakır 7 inci bölge Türk-İş temsilcisi Mehmet Akar, kendisini tenkid eden hatâlarını söyleyen işçi arkadaşlarını, tehdit etmek, dayak atmak ve yol keserek yalamak gibi bölgenin ağalarına özgü metodlarla yola getirmeğe çalışmaktadır.

Geçenlerde Mehmet Akar'ın sendika'ya ait kömürü evine götürdüğünü ve işçilerin hakkını yediğini söyleyen Diyarbakır Tekel İşçi Fabrikasında çalışan Hüseyin Kırnıç'ı gece saat 12'de evine giderken kendisi gibi zorba iki kişiyle sokak ortasında kıstarak fena şekilde dövmüşür. Mehmet Akar yaralı durumda inliyen Hüseyin Kırnıç'a şöyle bağırıştır:

—Eğer bir daha beni tenkid edersen seni öldürürüm!

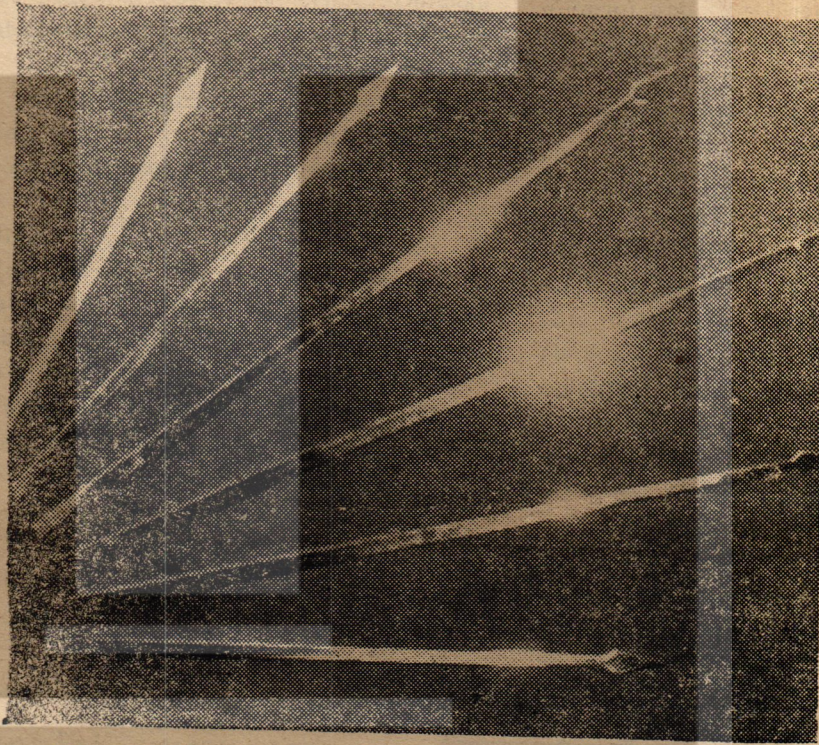
50 GÜN HAPİS

Olay ertesi gün derhal mahkemeye getirilmiştir. Sulh Ceza Yargıçlığı 12/10/1964 günü verdiği kararla
(Devamı 4 de)

**KAHİRE'DE
DÜRÜSTLÜK
KAZANDI**

Kahiredeki «sıraya gir memiş» tarafsızlar konferansı kapandı. Yayınlanan bildiride Kıbrıs meselesine çok geniş yer verildiği ve Kıbrısın bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne bütün devletlerin saygılı olmak zorunluğu belirtilirken ayrıca Kıbrıs halkına de kendi kaderini seçme hakkı tanınması lâzım geldiği noktası üzerinde durulmuştur.

Ankara siyasi çevreleri bunu Makariosun bir zaferi olarak
(Devamı 4 de)

Lâfcıyız, okçuyuz, softacıyız, topçuyuz, frençiyiz ve de yolçuyuz

**İşçi Partisi kazandı,
İngiltere sola kayd**

İngiltere'de 13 yıllık Muhafazakâr Parti İktidarı, geçtiğimiz perşembe günü yapılan genel seçim sonunda düştü. Seçimi az farkla da olsa İşçi Partisi kazanarak, İngiltere halkının çoğunluğunu ispatladı. İngiliz solcu İşçi Partisi şimdi bu çetin devrede devletleştirme hareketlerine başlayacak ve ulusal geliri artırarak İngiltere halkına daha iyi bir hayat yaşatacağıdır.

Solcu İşçi Partisi'nin kazanmasından Türkiye'deki genel seçimlere
(Devamı 4 de)

LAF
aramızda

BABAYASA...

Anayasa'yı halletmekten mahkûm olanlar salıveril diler.

Ne yapalım, iyi saatte olsunlar böyle istemiş ama, BAYASA'nın ANAYASA'ya salıverilmesini bu sefer hangi grup önliyecek?

LÂFCİ

**Yargıçlar Namuslu, YARGITAY'a
tarihî sayılacak bir öğüt verildi**
«Tek yol sosyalizm» yazısı suç değildir

İki yıl kadar önce Cumhuriyet gazetesinde çıkan «Tek yol sosyalizm» başlıklı Şadi Alkılıç tarafından yazılmış yazı üzerine dâva açılmış, çeşitli yollardan geçen duruşma sonucunda yazıda suç bulunmamıştı.

Ancak Yargıtay Mahkemesi yazıda suç görmüş ve İstanbul Üçüncü Ağır ceza Mahkemesinin kararını bozmuştu. 10 Ekim 1964 günü toplanan Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi, Yargıtay'ın bozma kararını incelemiş ve aşağıda okuyacağınız tarihî kararını vererek dâvaya bakmaktan çekindiklerini açıklamışlardır.

İstanbul Üçüncü Ağır

Ceza Mahkemesi Başkanlığı

Dosya 964/183

«Leh ve aleyhteki delilleri mukayese, tahlil ve talil ve aleyhteki delillerin neden dolayı kabule şayan olmayacağını etraflı bir şekilde ve geniş gerekçe ile açıklamış, usul ve kanuna aykırı TEK BİR NOKTA bulunmamış olan Mahkememiz kararının Yargıtay'ca bozulmasını mücip olarak gösterilen sebep gerek delil Müessesesini ve gerek
(Devamı 4 de)

İşte ÇETİN
ALTAN yazıyor

Ceza kanunundaki Anayasa dışı 141 ve 142 inci maddelere dayanarak

yurtseverleri tutuklamak isteyen C. Savcılarına sunulur

SINIF

HUKUK, iktisat, parlamento ve gazetecilik edebiyatımızda 1936 yılından beri bir sosyal sınıf lâfidir dolaşır durur. «Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü sağlamaya...» «...sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya...», v.s.» mâuf bir çaba gösterenler ve bu konuda propaganda yapanlar, şu kadar yıl hapis ve şöyle olursa ölüm cezasına çarptırılır falan...

Bizim yirmilike milyon köylü bütünüyle ve bir milyon işçinin de dokuzyüzbininden fazlası, farkında bile değildir bu sosyal sınıf deyiminin. Yarım milyon memur ailesile, bir o kadar küçük esnafın da ne kadarı farkındadır. Tanrı bilir.

Otuz milyonluk Türkiye'de aşağı yukarı 29 milyonun hiç bir fikir sahibi olmadığı bu sosyal sınıf deyimini acaba kimler tarafından formüle edilmekte ve çok ağır ceza müeyyideleriyle zırlanmaktadır?

Bunun kazançlar tablosunda bir dökümünü görmeyi çok isterdik

Bundan dört beş ay önce İsmet Paşa C.H.P. grubunda yaptığı bir açıklamada Türkiye'de adam başına düşen millî gelirin yılda 1600 lira olduğunu söylüyor ve yılda bu paranın çok üstünde kazanç sahipleri bulunduğuna göre, milyonlarca kişinin oniki ayda 1600 liradan çok daha düşük bir gelire geçinmek zorunda olduğunu belirtiyordu.

Bu dengesizlik, iktisadî açıdan sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki baskısının bir ifadesi değil midir acaba? Bu baskı şimdiye kadar hiç bir müeyyideyle denetlenmediğine göre, demek ki sosyal sınıf baskısından üst sınıfın alt sınıfa karşı olan baskısı değil, alt sınıftan üst sınıfa karşı gelmesi muhtemel bir baskı kas

dedilmektedir.

Meseleyi rakama dökersek şu ortaya çıkmak tadır: Bir milyonun, yirmidokuz milyona iktisadî üstünlüğü meşrû ve mubah görülmekte ve bunun tenkidi veya düzeltilmesi alanındaki çabalar suç sayılmaktadır. Böyle bir tutumun çoğunluğun iradesi sayılması gereken millî irade nazariyesiyle nasıl bağdaştırıldığı gerçekten meraka değer.

Hele bu edebiyatın kaynak-noktası, çoğunluğa değil bir zümre hakimiyetine dayanan İtalyan Faşizmi olduğu düşünülürse, durum Türk demokrasisi için büsbütün çarpıcı bir görünüşe bürünür.

Türkiye'de vergilerin yüzde altmışdördünü ödeyenler milli gelirin yüzde onsekizinden faydalanıyorlar. Millî gelirin yüzde seksenikisinden faydalananlar ise vergilerin yüzde otuzaltı sını ödemektedirler.

Türkiye'de ekilir arazinin yüzde yetmişbiri köylü nüfusunun yüzde yirmibeşinin elindedir.

Ve Türkiye'de millî gelirin yüzde otuzseki zi nüfusun yüzde ikisine gitmektedir.

Bu çerçeve içinde sosyal bir sınıfın sosyal sınıflar üzerindeki baskısı tâbirini değerlendirir ve bunun da ölüm cezasına kadar giden bir ceza ile müeyyidelenildiğini gözönünde tutarsak, ortaya çıkan gerçek karşısında, bir zümrenin iktisadî dengesizliği ve hegemonyayı kendi lehlerine devam ettirmek için bu yola başvurduğu şüphesi içine düşebiliriz.

Batı demokrasisinde üst sınıflar kendilerini ceza müeyyideleriyle değil, iktisadî denge tedbirleriyle korumakta, yapılan tenkidleri tehditle susturmak yerine, hesap vererek etkisiz bırakmak usulünü tercih etmektedirler.

Bizde ise üst sınıflar tenkidlere karşı mantıklı bir cevap verecek kuvvette değiller midir ki, oluşlarını ancak tek taraflı çalışan ceza maddeleriyle muhafaza etmeye uğraşmaktadırlar? Ve bu metod Türkiye'ye şimdiye kadar ne kazandırmıştır?

Bu konuyu açıkça ve bilimsel olarak tartışma seviyesine Türk demokrasisi ne zaman erişecektir? Bu tartışılmadıkça çeşitli suiistimler, haksızlıklar ve eşitsizlikler muayyen bir azınlık lehinde devam edecek ve sonunda memleketi saracak tehlikeli fırtınaların çıkmasına sebebiyet vermeye başlayacaktır.

Harhalde sosyal sınıfın ne olduğundan habersiz yirmidokuz milyon, henüz başka bir sınıf üzerinde baskı yapmaya kalkacak durumdan çok uzaktadır. İçinde bulunduğu iktisadî dengesizlik de bunu göstermektedir. Şayet bir baskı varsa o, azınlıktan gelmekte ve bu baskıya karşı her türlü tepki de peşin peşin yukardaki formüllerle önlenmek istenmektedir. Bunun millî irade, demokrasi ve modern iktisat anlayışıyla nasıl bağdaştırılabileceğini ve böyle bir tutumla Türkiye'nin nasıl kalkındırılabilirliğini; suiistimallerin, kredi yolsuzluklarının, ihtikârın nasıl önlenileceğini öğrenmeyi doğrusu çok isterdik. Biz kendimizi garantiye alarak her istediğimizi yapalım derken, bindiğimiz dalı nasıl kesmekte olduğu muzun dahi farkında değiliz. Yirmidokuz milyona karşı her şeyi daima bir milyonun çıkarına göre ayarlamaya kalkmak, çıkar yol değildir. Şayet çıkar yol bu olsaydı, şimdiye kadar bir yere çıkmadık biz de.

YAŞASIN DEMOKRASI

Yasak, dedinmi bitiyor!

Türkiye'deki demokrasinin biçimsel olduğunu bütün yazarlar saklamıyorlar. Demokrasi diyorlar, sözde ve kâğıt üzerinde vardır Türkiye'de...

Gel de tersini yaz bunun bakalım. Yürek gerek. Yada Amerikan şirketlerine satılmış olmak gerek, Yoksa gerçekte demokrasimiz, tıpkı genelevlerdeki dost gecelerinin bir anlık sahte ve yapmacık mutluluğuna benzer. Örneğin, Doğu'yu bırakalım, Batı'da yüzyılda beri okunan eserlerin yurdumuzda basılması yasaktır. Niçin yasaktır? Türkiye'deki soyguncu sınıf öyle istediği için halkı uyandıracak eserlerin ülkemizde basılması, hattâ okunması yasaktır.

Pekiyi bu eserlerde ne yazılıdır ki yasaktır? Bu eserlerde emekçi hakların kapitalistler tarafından nasıl soyuldukları anlatılmaktadır. Bir ülkenin nasıl kalkına çağı anlatılmaktadır. Demokrasinin gerçek anlamı bütün belgeleriyle açık-seçik gözler önüne serilmektedir.

İşte bunlar için sokulmaz o eserler yurdumuza. Bakanlar Kurulu toplanır. Şu, şu, şu kitapların Türkiye'ye sokulması yasaklanmıştır; denilir. Ondan sonra al başını git kadıya... Neüzibillâh o kitapları evinde bulunan bulurlarsa dosdoğru zindanı boylarsın.

Demokrasiymiş, kalkınmamış, açık rejimmiş... Hadi canım, vurguncular sizde...

TOPLUM

Alinteri, Gözürü, El emeğinin Savunucusu

Çarşamba günleri çıkar
GAZİANTEP

Sahibi: Güner SAMLI
Sorumlu md. M. Korukluoğlu
İdare yeri: Eski Gümrük Cad.
19. Baskı: Desen Matbaası
Pösta Kutusu: 47

TOPLUMUN İÇİNDEN

HADİ İLERİCİ OLSUN!

Geçenlerde adliyedeki memunlardan bir arkadaş koşa koşa TOPLUM'un yazıhane bozması odasına girdi:

— Haberin var mı, haberin var mı Güner? Dedi

Şaşırıldı. Neyden haberi olacaktı, diye. Arkadaşımız aynı heyecanla ve telâşla "Ali Haydar Mustafa seni dâva etmiş" diyerek yanı başındaki sandalyeye oturdu. Birer sigara yaktık. Bütçemiz elverişli olmadığı için şöyle karşılıklı oturup höpürtete höpürtete bir sıcak kahve içmeyecektik. Onun için arkadaşımız bir sigara ile yetinmek zorunda kaldı.

Telaşı geçtikten sonra sorduk kendisine:

— Açmışsa açmış, ne yapalım? Açılan dâva olsun. Daha önce öğrenmiş tik zaten. Esasen, sen de biliyorsun ki dört yıldır Adliye koridorlarını tepe

tepe böyle dâvalara alıştık. Gazeteciliğin tuzu-biberidir bunlar. Olmazsa, olmaz hani... Dedik.

Arkadaşımız aldı lâfi: —Kendisine gerici dediğiniz için açıyor dâvayı. Dilekçesinde gerici olduğunu belirtmiş. Şahsı üzerine halkın husûmetini çektiğinizi iddia ediyor. Cezalandırılmalarını istiyorum, diyor.

—İyi ya, dedik. Gerici değilse ilerici olsun. Ne çıkar bundun. Hem dos-

tum gericilik bir akımdır. Tıpkı ilericilik gibi. Bir toplumda ilerici olunca elbet gerici de bulunacak. Bize ilerici diyorlar, solcu diyorlar hakaret mi oluyor? Bizim düşüncelerimiz bu toplumdan ileri olduğu için ilerici diyorlar. Mesele bundan başka birşey değil.

— Herhalde haklısın dostum. Yâni ben haberi duymuştum.

—Eh sağol. Dâva dilekçesinin bir kopyası ne redeyse bize de gelir. O zaman gereğini yaparız.

—Hoşça kal!

—Güle güle...

Gaziantep NERGİS Şarapları

BAHAR DENİNCE NERGİS, NERGİS
DENİNCE DE AKLA ŞARAP GELİR

Nergis Şarapları

Atatürk Bulvarı 105

Tif: 3090

İşsizlik

Türkiye'de işsizlik var. Bunu resmî istatistikler söylediği gibi hele işverenler ağızlarından hiç düşürmüyorlar. Asgari ücret komisyanlarında, işvereni temsil eden komisyon üyeleri ve müzakerecileri istenilen ücret artırımlarına cevaben «siz işçi ücretlerine iki lira zam istiyorsunuz, asgari ücretin yükseltilmesini istiyorsunuz ama bak bu

işsizliğe ne dersiniz? İşçilerde ise beş lira yevmiye ye çalışacak» diyorlar.

Bunu konuşan bu tip sömürücü sermayedarlar, gerekli cevabı bizden alıyolar. Bizde onlara diyoruz ki eğer Türkiyede işsizlik gittikçe artıyorsa her halde bunda ilk sorumlu sermayedar sizlersiniz. Çünkü ucuz emek gücü alabilmeniz için işsizliğin artmasını bir nimet telâkki ediyor ve çok fazla miktarda işsiz var oluşu siz

lere ucuz emek gücünü satın alma fırsatını veriyor.

Bu sefer sermaye çevreleri şöyle itirazda bulunuyor: «Efendim işsizliği doğuran amiller hükümetin tutumudur. İş sahaları açsın iş gücünü kıymetlendirsın» Peki beyler karma ekonomi içinde özel sektör menfaat bakımından baş yeri alsın memleket menfaati ve emekçi halk yığınlarının menfaatleri söz konusu olunca devlet baba yapsın, nerde bu yorgundun bolluğu.

Her sene bütçeden bir buçuk milyar vergi kaçırılırsa, adil bir vergi sistemi tatbik edilmezse, hazine tam takır kalırsa, devlet nerden iş yeri açacak da işsizliği önliyecek? Bu birazda şaka gibi geliyor bana. Yok eğer ciddi ise ki öyledir. O zaman bunu böyle düşünenler bu halka en büyük kötülüğü yaptıklarını bilmelidirler.

Senenin ancak dört ayında iş bulan bilhassa inşaat ve tarım işçileri sokaklarda, duvar diplerinde yataırken, yorgunu sır tında perişan gezen yerli turist halinde çıra ile iş ararken bu emekçilerin dört aylık hizmetleri sonu milyonları kaldıran sermaye ve toprak ağalarının turistik bölgelerde, kurmar masalarında, barlarda, pavyonlarda binlikler parçaladıklarını görüyoruz. Ondan sonrada diyoruz ki Türkiye geri kalmış ülkelerden olup hızla kalkınmaya hep beraber elele verip çalışalım diyoruz! Olmaz beyler olmaz. Barlarda, pavyonlarda para parçalıyarak kalkınma olmaz. Çökme olur.

Sendikacı gözü ile

Çimse-İş'te telâş

Geçenlerde TOPLUM'daki bir yazıda Çimse-İş (Çimento işçileri) Sendikasının sarı sendika olduğunu uzun uzun anlatmıştım.

Aradan çok geçmeden sendikanın durumunu iyiden iyiye anlayan Çimento Fabrikası işçileri aralarında imza toplu olarak bu sendikayı olağanüstü kongreye çağırarak ve toplantıda sarı sendikacılık durumunu ele alarak yöneticilerini alaşağı etmek fikri ortaya çıkmıştır. Bunu duyan yöneticilerden biri derhal işveren vekillerinden birine telefonla bildiriyor. İşveren vekilleri derhal, Anayasanın işçiye vermiş olduğu temel haklardan sendika kurmak ve yürütmek haklarını bilerek çiğneyip ve Anayasaya aykırı bir davranışla, toplanan imzalı belgeleri işçinin elinden alıyorlar. İşçiler hakkında sudan sebepler uydurup ikisinin işine son veriyorlar.

Bu demek oluyor ki Çimse-İş Sendikası tamamen sarı sendikadır. Çünkü sendikanın bir kaç yöneticisi zora düşünce imdatlarına hemen işveren yetiştiriyor.

Bundan bir süre önce Ankara'daki Çimse-İş Merkez Sendikası yöneticileri, dünya sendikacılığının hangi yönüne gittiğini bilmeden, genel merkezi Danimarka'da bulunan Uluslararası Dünya Yapı-İş Federasyonundan yardım istiyorlar. Federasyonun sekreteri Hagen şöyle cevap veriyor:

—Türkiye'deki üyemiz Yapı-İş Federasyonudur. Tüzüğü müz çimento işçilerini yapı işçileri arasında kabul eder. Ayrı sendika olarak size yardım etmemiz mümkün değildir. Amacımız dağınık sendikacılık olmayıp birlik ve beraberliktir. Yap-İş içinde bulunan dünya hür işçi teşkilâtlarına yardımı borç biliriz. Ama ayrı ayrı sendikalara yardım yapamayız.

Sekreter Hagen, sarı sendikayı iyi bilmektedir.

Bir zamanlar Ankara'da, çimentocular aramızda sekiz fabrika olarak toplanmıştık. Merkezî Türk tipi bir sendika kurmak amacıyla görüştük. Yaşatıp yaşamıyacağımızı hepseladık. Sekiz sendika ortalama 3 bin işçi ediyordu. Beşer lira aidat toplam olarak 15 bin lira ediyordu. Bu paranın sekiz sendikayı yaşatamayacağı ve hele grev fonunun hiç ayrılamayacağı sonucuna vardık. Bunun üzerine vazgeçtik. Daha sonra çıkarıcı bir grup ortaya çıkıp yalan ve gerçekten uzak iddialarla Çimse-İş Sendikasını kurdular. İşverenlerle elele verip 3000 işçinin geleceği ile oynadılar. Bunun cevabını bir gün çimento işçileri kendilerinden soracaktır şüphesiz. İşte Gaziantep Çimse-İş Sendikası yöneticilerine karşı çıkmak isteyen işçiler ilk fırsatta bunların yakalarına yapışacaktır.

Burada işçi arkadaşlarıma şurasını hatırlatmak isterim: Yapılan toplu iş sözleşmesi iş kolları yönetmeliği esasına göre düzenlenmiştir. Gaziantep Çimento Fabrikası olarak işyeri düzenine göre ek toplu sözleşme ise her zaman yapılabilir. Ancak tabii bu yöneticiler sarı sendikacı olduğundan yanaşmazlar. Siz de örnek verebilirim:

Cam Seramik Sendikası aynen bu şekilde işçiyi üç senelik bir sözleşme ile işverenlere satmışlar. Bunun üzerine Paşabahçe Cam Fabrikası işçileri iş mahkemesine başvurarak işyeri esasına uygun olarak işverenle toplu iş sözleşmesine oturmak hakkını elde ettiler. Ve arkasından ek sözleşme yaptılar.

Çimse-İş Sendikasının ise iki seneye imza koyarak saat ücretlerine 25 kuruş zam alması çok gülünçtür. Daha şimdiden gıda maddelerindeki artışlar bu gülünç zammı çoktan geride bırakmıştır.

AHMET TOP

İMRENAL
Kasketleri ve okul şapkaları
Siparişler zamanında teslim edilir
ŞİH MÜSLÜM BABACAN Uzun Çarşı NİZİP

TOPLUMCU ANSİKLOPEDI

(4)

Sosyal Devlet

Sosyal devlet, kişilere yalnız klâsik hürriyetleri tanıma makla yetinmeyip aynı zamanda onların insan gibi yaşama haklarını sağlamayı da kendisine ödev edinen, kendini sosyal ve iktisadî ödevlerle de yükümlü gören bir devlettir.

Anayasamızın (Cumhuriyetin Nitelikleri) başlığını taşıyan ikinci maddesinde Türkiye Cumhuriyetinin sosyal bir devlet olduğu yazılıdır. Anayasa Komisyonu sözcülerinden Tarık Zafer Tunaya, Temsilciler Meclisinde sosyal devlet hakkında şöyle demiştir:

«Sosyal devlet, yirminci yüz yılın demokratik devletidir. Yani siyasî olan demokrasinin sosyal ve ekonomik ödevlerle de donatılmıştır. 1944 yılında, bir liberal olan Lord Beveridge İngiltere'de muhafazakâr bir hükümet tarafından sosyal ıslahat incelemeleri ile görevlendirilmişti. Lord Beveridge yazmış olduğu raporda ve eserinde sosyal görünüşü şu şekilde tesbit ettiğini açıklamıştır: İnsanların gözünü dört canavar, dört dev korkutmaktadır. Birincisi sefalet, ikincisi işsizlik, üçüncüsü cahillik ve dördüncüsü hastalıktır. Zamanımızın demokrasisinde insanlar bu devlerle karşı karşıyadır. Zamanımızın devletleri insanları bu tehlikeler karşısında yalnız bırakmaz ve yalnız bırakmak hakkına da sahip değildir. Onları bu devlerin pençesinden korumak zorundadır. Bunun için gerekli bütün sosyal ıslahat yapılmalıdır. Biz, devletin sosyal bir devlet olması için istedik. Sosyal devletin bizim için bir özelliği daha var. Bizim devlerimiz fazla. Lord Beveridge'in İngiliz vatandaşları için saymış olduğu devletleri Türkiye için bugün daha büyümüş olarak görüyoruz. Türk vatandaşının yer altında oturmaması, eğitime kavuşması, geri kuvvetlerin baskısından kurtulması gerekir. Bu sosyal ve iktisadî bir kalkınmadır. Tasarıda biz bunu devlete bir ödev olarak tanıdık.» (1)

Anayasa sosyal devlet kavramı ile ilgili hükümler konmasını istemiyenlere Komisyonun bir başka sözcüsü Muammer Aksoy da şu karşılıkta bulunmuştu: «Sırf moda olsun kabilinden, filân memlekette vardır diye sosyal kavram bize de benimsenmiş değildir. Almanya, İtalya ve Fransa'dan çok daha şiddetle sosyal devlet kavramına muhtaç olan biziz. Zira onlar zaten sosyal devlet olmuştur. Türkiye'deki sosyal zihniyetten uzak oluşu hangi batı devletinde görebilirsiniz? SOSYAL kelimesini Anayasaya koyalım ki sosyal davalar karşısında seyirci kalmaya devam edecek iktidarlara; sosyal zihniyete göre hareket et. Diyebilelim. Sosyal olmayan bir devlet gerçek anlamda demokratik ve hürriyetçi dahi sayılamaz.» (2)

Sosyal devlet kavramı Anayasa gerekçesinde de şöyle açıklanmıştır:

«Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir devlettir. Başka bir deyimle, çalışma ve sosyal adalet ilkelerine dayanır.»

Şu halde sosyal devleti anlamak için çalışma ve sosyal adalet ilkeleri üzerinde de durmamız lâzımdır.

F. AMAÇ

(1) Temsilciler Meclisi Tutanak Dergisi cilt: 2. S: 505

(2) Temsilciler Meclisi Tutanak Dergisi cilt: 2. S: 522-523

GELECEK HAFTA: ÇALIŞMA İLKESİ

ÖMÜR
MÜCELLİTHANESİ
TEMİZ VE UCUZ İŞ
Eyüboğlu camii karşısı

SAĞLAM

ZARİF

CİLT

Meraklılarına Müjde

ARKADAŞ

CİLT EVİ

CEVDET ATALAR

Bakır Han civarı Gaziyurt
matbaası yanı Gaziantep

ALÇALMIŞ KİŞİLERİN BİR TERTİBİ DAHA BOŞ ÇIKTI

20 Mayıs 1963 günü «hakkınızda ihbar var!» gerekçesiyle ve zamanın geri ci Polis Müdürü ile Birinci Şube Şefinin gayretiyle tevkif ettirilip hakkında ko münistlikten dava açılan Nüzhet İdemem 14 Ekim 1964 günü saat 12'de Birinci Ağır Ceza Mahkemesinde beraet etmiştir.

Ağır Cezanın iddia makamını işgal eden Savcı yardımcısı dâva hakkındaki son görüşünü bildirmiş; sanık İdemem'in sözlerinin Anayasa'ya uygun olduğ u nu, lehinde ifade veren Bayındırlık Mü dürlüğündeki âmir ve çalışma arkadaş larının sözlerinden Nüzhet İdemem'in Atatürkçü, milliyetçi ve vatansever bir kişi sayılması gerektiğini açıklamıştır. Savcı daha sonra, komünistlik itham ının doğru sayılabilmesi için sanığın

sözlerinde «cebir ve şiddet»ten sözedil mesi şartının gözönüne alınmasının doğru olacağını, oysa İdemem'in fikir lerini cebir ve şiddete başvurarak ka bul ettirmek istemediğini söylemiştir. Bu gerekçelere dayanarak Savcı, «san ığın beraetini istiyorum» demiştir.

Nimet Zorkun'un başkanlığındaki Birinci Ağır Ceza Mahkemesi yargıçlar kurulu son bir defa dosyayı incelemiş ve İdemem'in oybirliği ile beraetine ka rar vermiştir.

İdemem aleyhine tanıklık edenler şunlardır:

Abdüsselâm Kazaz, Kemal Bayrak tar, Orhan Saatçı ve Hasan Yosmaoğlu. Böylece alçalmışların bir tertibi daha boş çıkmış olmaktadır.

Ağa baskısından korkmayacağız...

Nizip ilçesi Türkiye İşçi Partisi konresi geçtiğimiz pazar günü küçük bir çayevinde yapıldı. Nizip ağalarının ve çıkarıcı zümresi nin zorlamasıyla bir kısım TİP üyesinin istifa ettikleri kongrede açıklandı. Ancak çoğunluk olduğundan kongre yapıldı ve yeni yönetim ku rulu Nizip'lilerden kuruldu.

Kongrede konuşan il başkanı Top, Gençlik Kolu Başkanı İlhami Biner ve üye Müslüm Durmaz, Nizip'li ağaların baskılarına sert bir dille çatarak, «ağa baskısından korkmayacağız. TİP bütün yurtta gelişmekte ve emekçi yığınların tek umudu olmaktadır. Onlar ne yapar larsa yapsınlar TİP yaşayacak tır. Bu vatanın kurtarılması için cephede ölen emekçi yığınlar, Türkiye'nin kalkınma dâvasını ve bağımsızlık sava şını da aynı şekilde başara caktılar ve çıkarıcı zümreden haklarını mutlaka alacaklar dır» demişlerdir.

Türk-İş

Baş 1 de

zorba ve eşkiya Mehmet Akar'ı 50 gün hapse mahkûm etmiştir. Yapılan duruşma sırasında Türk-İş 7 inci bölge temsilcisi Mehmet Akar'ın esrar içmek ve esrar bu lundurmaktan sabıkalı bulun duğu da anlaşılmıştır.

SENDİKACILAR

Mehmet Akar'ın bu dav ranışı ve mahkûmiyeti üzeri ne Diyarbakırlı sendikacılar bir toplantı yapmışlardır. Sendikacılar aldıkları karar gereğince Mehmet Akar'ı protesto edeceklerdir.

Öğrenildiği göre Mehmet Akar, Türk-İş bölge tem silcisi olduğu günden beri işçi dâvalarıyla uğraşmak, iş çilere yararlı olmak yönünde hiçbir çaba göstermemiştir. Durumunu şimdiye kadar, ken disine karşı çıkan sendikacı ları tehdit etmekle koruya bilmiş, etrafına topladığı zor ba bir gruba dayanarak işle rini yürütmüştür.

BATMAN'daki OLAY

Mehmet Akar ayrıca gö revli olarak gittiği Batman da bir toplantıda kendisini tenkid eden bir işçi arkadaşı na çok kızdığı için, hemen Diyarbakır'a dönmüş, eşkiya larını başına toplayarak tek rar Batman'a gelip o işçi ar kadaşını döğmeye yeltenmiş tir.

ŞİMDİ SORARIZ:

Türk-İş Genel Merkez sorumluları bu zorbanın tu tumunu beğenmektedirler mi? İdarelerini devam ettir mek için bu zorbalıklara ken dileri mi yol vermektedir ler? Aksi halde bu zorbayı daha ne kadar 7 inci bölge nin 300 bin işçisinin kaderi ne hâkim bir mevkide tuta caklardır?

Bu CHP'ye

Baş 1 de

kiye'de egemen kılacak kal kınma reçetelerini yaldızla yıp halkı kandırmak istiyor lar. Boşunadır... Halkın bir kısmı CHP'den ayrılıp AP safında yer alırken, diğer kısmı kararsızlık içinde boca lamaktadır. CHP bu gerçeği gördüğü halde kabul etmeğe yanaşmıyor.

İLERİ TÜRKİYE

Pek ünlü «İlk Hedefler Beyannâmesi»ni inkâr eden CHP bugün de «İleri Türki ye Ülkesi» adıyla yeni bir oyuna girişmiştir. «İleri Tür kiye Ülküsü»nü okuyanlar ve okuduklarını akıllarıyla değer lendirebilenler, söz konusu ülkünün yurdumuzu daha çok fakirleştirecek ve yabancı devletlerin tamamen peyki durumuna düşürecek nitelik te olduğunu görecektir. Büyük tantana ile yapı lan 17 inci Kurultayın Türki ye'ye kazandıracağı, işte, yal nız yukarıda yazılardan iba rettir.

DDY Grevi durduruldu

18 Ekim'de başlaması ka rarlaşan Türkiye De mir Yolları İşçileri Sendikası Federasyonunun yurt çapında ki grevi, Bakanlar Kurulu nun kararıyla bir ay durul muştur. Bakanlar Kurulu bu kararını, «millî güvenliği bozucu» gerekçesiyle almıştır.

Federasyon yetkilileri söz konusu kararın Anayasa ya aykırılığını iddia ederek Danıştay'a iptal dâvası açmış tır. Danıştay kararı iptal e derse grev derhal başlayacak ve patronluk tasliyan Hükû met işçi haklarını vermek zorunda kalacaktır.

Yargıçlar Namuslu

Baş 1 de

delilleri mahkemenin serbestçe takdir hakkını bir tarafa iten ve Ada let tarihinde eşine rastlanmayan bir eda taşımaktadır.

Suç konusu yazının bilirkişi tetkikatına dahi lüzum hissedilmeksi zin doğrudan doğruya, açıkça ve hiç bir tereddüde mahal bırakmıya cak şekilde komünizm propogandasını kapsadığının delili olarak ka bulü, delil müessesesini inkar ve Mahkemenin takdir hakkına bir TA ARUZ teşkil etmektedir.

Yargıtay'ın bu yolda bir mütaleayı ihtiva eden bozma ilâmî ade ta bir MAHKÛMİYET hükmü taşıdığı görülmektedir.

Yargıtay'ın bu tarzı kabulüne göre, yani suç konusu yazının a- çıkça hiç bir tereddüde meydan bırakmayacak tarzda komünizm pro pagandasını gösterdiğinin delili olmasına göre, ihtisas sahibi Profe sörlerden kurulu bilirkişi hey'etinin, unsurlarını ihtiva etmemesi itiba riyle suç konusu yazının komünizm propogandası olmadığına dair mütalealarından bitaraf olmadıkları ve dolayısıyla bitaraf olmayan bilirkişi mütaleasıyla ihtiva eden mahkemenin debitaraf olmadığı tel mih edilmiş ve bu yönden mahkeme töhmet altında bırakılmış bulun maktadır.

Yargıtay'ın PEŞİNEN MAHKÛMİYET hükmü edasını taşıyan ve taraf tutulduğunu telmih eder ve delil müessesesine ve takdir hakkı na dokunur mahiyetteki ilâmî bizleri fikir selâmeti ve kalb huzuru ile bu dâvaya bakmaktan ALIKOYMAKTA, bu şartlar ve ruh haleti içinde dâvaya bakmağa devam imkânını SELBETMEKTEDİR.

Yukarıda açıklanan sebeplere göre işbu dâvaya bakmaktan çekin diğimizi arz ederim. 10/Ekim/1964.»

İstanbul Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı
8329
Uluer Yüceöz

Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi Üyesi 6602
İsmet Peksoy

NOT: Aynı yazı TOPLUM gazetesinde de yayımlanmış ve savcılık dâva açmıştır. Duruşması yakında başlayacaktır.

İşçi Partisi kazandı

Baş 1 de

ricilerin hoşlanmadığı anlaş ılıyor. Bazı Türk gazeteleri, İşçi Partisi'nin kazandığı ha berini küçümsiyerek verdiler ve üzerinde de fazla durma dılar. Ama böyle diye dün yanın gidişi elbet değişmiye cektir. Dünya, biz istesek te, istemesek te, her geçen gün sola kaymakta devam e dip, emekçi halkların her ül kede haklarını kazanmasını sağlıyacaktır.

Tek kurtuluş yolu sosya lizmdir ve Türkiye gibi Ba tılıların peyki durumuna dü şen geri kalmış ülkelerin kalkınmak için başka hal çare leri yoktur.

Kahire'de

olarak yorumluyorlar. Dış iş leri Bakanlığı ise bunun bek lenen bir sonuç olduğunu söylüyor.

Gerçekten de 47 devle tin katıldığı Kahire Konferan sı Makarios tarafından savu nulan tezler için başarılı ol muştur. Türk hükümeti kon feransta resmî gözlemci da hi bulunduramayacağı için konferans dışında kalmıştır.

Böylece Türkiye'nin ba ğımsız bir politika izlememe sinin millî çıkarlarımıza ayk ırılığı bir kez daha ortaya çıkmış bulunuyor. Gerçekten de Türkiye Millî Misakçı A- tatürk dış politikasından ay rılmış bulunmasaydı, bir ke re Kıbrıs buhranının bu me caraya dökülmesi önlenebil ceği gibi, yeni dünya şartla rı da göz önünde bulunduru larak hazırlanacak olan Türk tezlerinin Milletlerarası Kon ferans ve merciler önünde başarı ile savunulması müm kün olacaktı.

Halkımızın endişe ve ız dırapla izledikleri dış politi kanın başarılı olabilmesi an cak emekçi halkın kendisinin ulusal çıkarlarına göre yöne teceği dış politikaya hâkim olmasıyla mümkündür.

KARDEŞ KAVGASI

Geri kalan çoğunluk ise ken di sınıfının şuuruna ermemiş ti. Onun için AP safındaydı.

Konuşanlar CHP'ye ala bildiğine çattılar. Partizan dediler, yalancı dediler, if tiracı dediler, kısacası CHP AP için ne söylüyorsa, ken diler de aynısını tekrarladı lar.

Bu demektirki «kardeş kavgası» devam ediyor. Yâni 27 Mayıs'ın oluş sebebi bu gün eski şiddetiyle yürürlük tedir. Tanrı AP ve CHP yi yeni 27 Mayıs'lardan koru sun. Amiiin...

Cezaevlerinde yüzlerce hasta

(Baş 1 de)

bi, kocamış olmaları ve sürekli hastalığa yakalan malarıdır. Bunların rapor ları ilgili dairelerce incelen di ve «afsları gerektiğine karar verildi.

DİĞERLERİ

Yassıada mahkûmalarının kocamışlık ve sürekli has lik gerekçesi le hürriyete kavuşturulmaları, kişiye, ister istemez «bu işte bir çapanoğlu var!» dedirtiyor. Çünkü söz konusu mahkûm lar dışında bütün cezaevle rinde daha yüzlerce hasta ve kocamış mahkûm var dır. Üstelik bunlar yoksul durlar. Ziyaret günleri ge len-gidenleri hemen hiç yoktur. Bir kuru ekmele bulaşık suyuna tirit yapıp sözüm ona yaşamaktadırl ar.

YAPILACAK İŞ

Sayın Cumhurbaşkanı nın ilgililere emir verip ce zaevlerindeki yoksul hasta ve kocamışların bir liste halinde, dosyaları ve adli Tıp raporlarıyla birlikte kendisine verilmesini iste melidir. Ancak bu şekilde özel aflar halk oyunda se vinç yaratabilir.